

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Amor.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

1. Pater, ergo ut erat vir prudens, ac summi iudicis meritor, quid tibi factu opus esset, quod amplecti, ac amare puerulo posset, diu, nocturne mente volvere. Adebat per ea tempora Panormi vtr. omni scientia prudentissimus, ac praesertim casuum conscientiae, hoc est Theologia moralis peritissimus, Hierotheus, eiusdem Platonius per familiaris, universaeque ejus familiae, quae quam diu potest, charus, quocumque saepe colloqui, eundemque saepe domi, ac ruri apud se habere blugnes consueverat. Quare hunc semel enixe obtestatur, ut Policratem Hispanicam professionem virgenter, prae sua in adolescentem auctoritate, compesceret; ea occasione ejus praeceptis moribus, quibus praesertim parentibus, usque ad infantiam lacebat, aliqua ratione corripere. Is mandatum non recusans, Policratem in secreto cubiculo forte otiantem, sic folio aggreditur.

§. II. A filio quid Parentibus debeatur.

1. Fili (nam te filium quem in Domino ab infantia parituri, non gratis compellabo) ut quid tanta contra tuos amantissimos parentes perveracia? Docebo te brevibus, quid filius debeat Patri: tria videri. Amorem, Reverentiam, & Obedientiam: ut quid denique te nunc velim exposcere, manifeste concludam. Haec Policrates praeservantia, quam Hierotheo gerbat. Sed quia erat curiosus, acutoque ingenio, sic respondit: Amabit mihi ista Theologia moralis praesentio, Pater: Verum oppugnavo, si per te mihi licebit, quae contra meam Hispanicam professionem disputaveris, & expugnavo fortassis: huc enim tua oratio tendit, ut video, Agg, quod proposuisti, aggreditor: ego expeditis auribus ex reverenti officio tibi de his, quaeunque attuleris, excipiam Tum Hierotheus:

Amor.

1. Amat filius parentes. Primò, Dilectione interna, ut ut eos nunquam odio habeat, neque illis malum aliquod notabile animae, vel corporis inferendum exoptet. Si scias in te non modica faxis, peccabit mortaliter, te notaturque hanc circumstantiam, ut potest constituentem pericularem impietatis speciem, in Confessione, ut recte monent Doctores, patefacere. Legè nostrum opus, de Conf. l. 2. c. §. 1. & in edit. Panormi, anni 1649. & benignius l. 2. c. 7. n. 48. vers. dices.

2. Praeterea amet, & amore externo. Hoc est, Obsequium filius signa benevolentiae aeterna parentibus ostendere.

3. Quapropter qui durè, vespere cum iis notabiliter ageret, colere sperneret, vel ad non vulgarem testatam compelleret; lethaliter peccaret, ex Sylvestro, 2. filij quast. 22. c. Navar. c. 14. n. 12. in summa, cui adde Bon. circa 4. decal. praec. d. 4. g. unica. p. 3. n. 3.

4. Tertio, In spiritali necessitate illis opuletur. Si filius ergo negligat, ut in articulo mortis Pater, Materve Exomologestis Sacramentum suscipiant; si prohibeat, ne necellarium coram testamentum; si eos abducatur, ne quid rationi consonum pauperibus, vel operibus pro salute animae relinquant, in mortale crimen ex sententia ejusdem Navarri ibidem prolabitur. Si enim plerumque ex his salutem proximorum debemus, quid non debemus Patri?

5. Pari modo huc reduce obligationem filiorum in adimplendis quamprimum, quae sunt in Testamentis à parentibus disposita circa res alienam, vel legata: imò hæc absque causa, notabili temporis intervallo differre, piaculum esse mortale, meritò docet idem Navar. ibid. num. 15. citans Antoninum.

6. In eo est difficultas: an si Pater nulla bona relinquit filio, teneatur filius ex suis propriis bonis solvere debita: mutuum, v. g. pecuniam acceptam à Patre, & eam quidem potissimum, quae expensa fuit pro alimentis ejusdem filij; Lis hæc vertitur inter Intrinsecos:

Et tamen nequaquam obligari, quia mutui repetendi obligatio est personalis, constanter affirmo. Ita Dec. in l. si cum servum, n. 1. ff. si certum petatur, & ibi Alc. n. 27. alia iura citans. Cum enim filius nomine suo pecuniam illam nequaquam suscepit, nihil omnino debet, & ulterius, quoad pecuniam susceptam pro filij alimentis, in quo major viget difficultas, est: quia Pater tenetur alere filios, atque hi jus habent adversus Patrem exposcendi alimenta: nam propterea mutuum illud à genitore accepim, semper cadat contra genitorem; adversus filios, nunquam.

Quemadmodum enim deficientibus viri bonis, vxor regulariter non tenetur ex suis dotalibus debita viri solvere. Ita Sanch. lib. 9. de Matr. d. 4. n. 29. vbi n. 30. afferitur quidam casus, in quo tenetur vxor: debita, inquam, etiam ad ipsammet vxorem, & ad familiam alendam contracta, quia utramquam alere marito incumbit, non vxori: Ita profectò in casu proposito, si pari ratione bona paterna non supersint.

8. Neque opponas cum nonnullis; legem, in qua sancitur: si quis rem alienam acceperit, & res illa in utilitatem alterius fuerit conversæ, teneri hunc tertium ad solutionem; si is qui accepit, solvendo non fuerit. Ita Iason leg. his solis, ff. de cond. indebit. n. 2. Rom. in singul. 220. Ne opponas, inquam: id enim estlo veritatem habeat, si quando hic tertius accepit ex causa lucrativa; non verò, si onerosa: At filius alimenta ex causa onerosa conquisivit; quia ipsi omnino à Patre debebantur.

9. Sed quid, si Pat. er alia bona reliquit filio vincula (v. g. majoratum) quae jam apud filium extent, debebitne filius ex his, vel horum fructibus solvere Patris debita? Respondeo: si debita sint contracta ab eo, qui instituit vinculum, & quidem antequam vinculum instituerit, certum est filium debere, non autem, si post vinculum jam factum irrevocabile: ne item, si debita sint contracta ab majoratus possessore, qui institutor non fuit. Horum rationes lege apud Sanch. in conf. tom. 2. l. 4. cap. 1. dub. 3. i. l. i. conf. ultos ab eodem citatos: nam Bonacinam tom. 2. circa 4. dec. praec. d. 6. quast. unica. part. 4. n. 10. afferentem Azor. & Filiucium in quo ex dictis discrepantes nequaquam sequor.

10. Quarto denique, subveniant in necessitate corporali, quantum vires sufficiunt, Parentibus filij. Quare, si Pater infirmus est, si carcerem detrusus, si mente captus, si extrema, vel gravi necessitate pressus, debet filius quae opus erunt, porrigere, curare ut liberetur, eidemque etiam ex proprio peculio providere. Ita Navar. in sum. c. 14. n. 12. & 13.

11. Illud fateor ex Navar. ibid. non obligari filium aliis carentem bonis, artem suo statui indecentem exercere, quò patrem alar: quia ejusmodi incommodum meritò filium excusabit: ut item assero, teneri filium Parentis necessitati subvenire, tametsi Parens esse sibi subsidio posset exercitatione alicuius artis, minus suo statui concedentis: ad id enim esset nimis durum, obligare Patrem, dum prognato gaudet; qui alia via sublevare cadētem possit. Colligitur ex S. Thom. 2. 2. q. 101. art. 1. Ang. conf. 85. n. 3. & colligitur ex l. si cur. ff. de oper. libert.

Reverentia.

12. Verum, revertamur ad id, quod secundo loco proposuimus à filio deberi parentibus, nempe Reverentiam. Primò enim, si filius parentem percutiat, etiam si percussio sit levis, ex Navar. in summa, cap. 14. num. 12. imò secundum aliquos, etiam si solum attollatur manus ad verberandum, piaculum mortale committit. Ita Bon. 1. 2. circa 4. decal. praec. d. 6. g. unica. p. 2. n. 4.

13. Secundo, si deliberatè maledicat parentibus, sive superstitibus, sive jam fato sublati; vel eos contumeliis afficiat.

14. Tertio, si eosdem parentes alicuius criminis, quamvis crimen verum sit accusare, non dubitet; mortaliter item delinquit: quia ratione tamen in hoc posite,